

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1997	Α' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 3 Μαρτίου 2017 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Χρειάζεται καλλιέργεια

«Χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλόανθρωπον» (Ἀκάθ. ὕμν. Ε2)

Δόξα τῷ Θεῷ φθάσαμε, ἀγαπητοί μου, στὴν Πρώτη Παρασκευὴ τῆς ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ἀπόψε ἀκούσαμε τὴν Α' Στάσι τοῦ Ἁκαθίστου ὕμνου, ποὺ εἶνε ἓνα ποίημα καὶ τραγούδι τόσο διαφορετικὸ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἀνάβουν τὸ καμίνι τῶν ἑσφορικῶν παθῶν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χυδαῖα τραγούδια ὑπάρχουν καὶ ἄλλα, καλὰ τραγούδια, ποὺ ὕμνοῦν «τὰ ὠραῖα τῆς γῆς» ποὺ «ἐποίησε» ὁ Θεός (Ψαλμ. 73,17). Κι ἀπ' ὅλα τὰ ὠραῖα τὸ ὠραιότερο εἶνε – ποιό· ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ «ὠραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων» (ἔ.ἀ. 44,3). Καὶ κοντὰ στὴ δική του ὠραιότητα λάμπει ἡ ὠραιότης τῆς Παναγίας, γιὰ τὴν ὁποία ψάλλουμε «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας σου...» (Ἀπόδ. μικρ.). Δὲν εἶνε ἡ Ἐκκλησία μας ἐναντίον τῆς ὠραιότητος· ἀλλὰ ὑπάρχει ἀληθινὴ ὠραιότης καὶ ὑπάρχει ἀπατηλὴ ὠραιότης ἢ μᾶλλον χυδαίότης.

Ὁ Ἁκαθίστος ὕμνος ψάλλει τὴν ἀληθινὴ ὠραιότητα μὲ τὰ 144 «χαῖρε», ποὺ εἶνε μία ἐπανάληψις τοῦ πρώτου ἐκείνου «χαῖρε» (Λουκ. 1,28), ὅταν «Ἄγγελος πρωτοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ χαῖρε» (Ἀκάθ. ὕμν. Α). Κάθε «χαῖρε» ἔχει δύο εἰκόνες· κι ὅλο τὸ ποίημα μοιάζει μ' ἓνα ἄλμπουμ μὲ 288 εἰκόνες. Σήμερα τέτοιο ποίημα δὲν γράφεται. Καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ ποιητοῦ τοῦ εἶνε ὅτι ἀπὸ ταπεινῶσι –κατὰ τὸ «μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου» (Ματθ. 6,3)— ἔμεινε ἀνώνυμος, ἄγνωστος.

Ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, θέλω νὰ σᾶς ἐρμηνεύσω ἓνα μόνο «χαῖρε», τὸ «Χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλόανθρωπον» (Ἀκάθ. ὕμν. Ε2)· «χαῖρε» δηλαδὴ, Παναγία, ποὺ γέννησες τὸν γεωργὸ ποὺ καλλιεργεῖ τὴν ἀνθρωπότητα. Ἐδῶ ἔχουμε δύο πράγματα· τὸ ἓνα εἶνε ἡ εἰκόνα καὶ τὸ ἄλλο εἶνε τὸ εἰκονιζόμενο διὰ τῆς εἰκόνας.

● Ἄς δοῦμε πρῶτα τὴν εἰκόνα. Ἡ εἰκόνα εἶνε ὁ γεωργός, ὁ γνωστὸς σὲ ὅλους μας.

Τὸ ἐπάγγελμά του· εἶνε ἀπὸ τὰ συμπαθέστερα ἀλλὰ καὶ τὸ ἀναγκαιότερο ἀπ' ὅλα. Στὴν ἀρχαιότητα δὲν ὑπῆρχαν πολλὰ ἐπαγγέλματα, ὅπως τώρα. Στὴν Ἀμερικὴ μέτρησαν τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ νεωτέρου κόσμου καὶ τὰ βρῆκαν 3.000! Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ὑπηρετοῦν ταπεινὲς ἀνάγκες ἢ καὶ κακὲς συνήθειες κι ἀμαρτωλὲς ἀπαιτήσεις. Ἄν λείψουν, μᾶλλον καλὸ θὰ γίνῃ· δὲν ἔχει νὰ στερηθῇ τίποτε ἀναγκαῖο ὁ κόσμος, ἀντιθέτως θὰ ἐλαφρώσῃ ἀπὸ βάρη ἄχρηστα κ' ἐπιβλαβή. Ἄν κάνουν ἀπεργία οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἢ οἱ γιατροί, εἶνε σοβαρό· ἂν ὅμως κάνουν ἀπεργία οἱ γεωργοὶ καὶ μάλιστα παρατεταμένη, ἀλλοίμονο σβήσαμε!

Τὸ ἔργο του. Τί κάνει ὁ γεωργός; Μετὰ τὸ ἀμάρτημα τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὕας ἡ γῆ ἔβγαλε ἀγκάθια κι ὁ Ἀδὰμ ἄκουσε· Μὲ κόπο καὶ «ἐν ἰδρωτὶ τοῦ προσώπου σου φαγῆ τὸν ἄρτον σου» (Γέν. 3,19). Ὁ γεωργὸς ἀρχίζει τὸ ἔργο του σκύβοντας στὴ γῆ ὅπως ὁ ἀσκητὴς ὅταν κάνει γονυκλισίες· μετάνοιες κάνει ὁ ἀσκητὴς, μετάνοιες κι ὁ γεωργός. Στὸν χέρσο τόπο, ποὺ φυτρῶνουν ἀγκάθια κι ἄγρια χόρτα καὶ κρύβονται φίδια, ὁ γεωργὸς βάζει φωτιά, καίει τ' ἀγκάθια, ἐξοντώνει τὰ φίδια καὶ ξερριζώνει τὶς ἄγριες ρίζες. Μετὰ παίρνει τὸ ἀλέτρι –σήμερα τὸ τρακτέρ–, σκάβει τὴ γῆ βαθειά, ἀνασκαλεύει τὰ χώματα κι ἀνοίγει αὐλάκια. Τέλος σπέρνει σπώρο πολυτίμο, ἀπ' τὸν ὁποῖο σὲ λίγο ἡ γῆ θὰ δώσῃ καρπὸ· καὶ βλέπεις τὰ χωράφια τὴν ἀνοιξὶ σὰν μιὰ πράσινη θάλασσα, μετὰ τὰ πράσινα σιγὰ - σιγὰ κιτρινίζουν, γίνονται χρυσάφι, ἀνώτερο ἀπὸ χρυσάφι. Τὸ ἐκτιμοῦμε; Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἔλεγε, ὅτι θὰ ἔρθῃ πείνα καὶ θὰ δίνῃς μιὰ χούφτα χρυσάφι, γιὰ νὰ πάρῃς μιὰ χούφτα ἀλεύρι.

Στὶς ἡμέρες μας δυστυχῶς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ περιφρονεῖται. Τὸ ὑποτιμήσαμε, καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἀριθμὸς τῶν γεωργῶν ἐλαττώνεται. Ἐνῶ ἔχουμε πλῆθος μηχανικῶν, γιατρῶν, καθηγητῶν, δασκάλων, ὡς πρὸς τὰ ἀρχέγονα ἐπαγγέλματα ὑπάρχει ἔλλειψις καὶ θὰ ἔρθῃ

μέρα που θ' ἀκούσουμε «Ζητεῖται γεωργός» καὶ «ζητεῖται βοσκός». Ἡ γῆ μένει ἀκαλλιέργητη. Περιοδεύοντας στὴν Πρέσπα πλησίασα στὰ φυλάκια τῶν συνόρων καὶ τί εἶδα· στὸ δικό μας ἔδαφος δὲν μπορούσα νὰ περπατήσω ἀπὸ τ' ἀγκάθια, ἐνῶ στὸ Ἀλβανικὸ ἔδαφος κάθε σπιθαμὴ γῆς ἦταν καλλιεργημένη. Μοῦ ἔλεγε καὶ κάποιος ἀπὸ τὴν Αὐστραλία, ὅτι ἐκεῖ μόνο τὸ 1/5 τῆς γῆς καλλιεργεῖται, τὰ 4/5 μένουν ἀκαλλιέργητα. Καὶ στὴν Ἀμερικὴ ὑπάρχουν κάμποι ποὺ μένουν ἀκαλλιέργητοι. Ἄν αὐτὰ τὰ ἐδάφη καλλιεργηθοῦν, μὲ τὰ νέα μάλιστα ἐπιστημονικὰ μέσα ποὺ ἐφεῦρε ἡ τεχνολογία, θὰ μπορούσε νὰ ζήσει τριπλάσιος πληθυσμός.

● Μέχρι ἐδῶ σὰς μίλησα γιὰ ὑλικά πράγματα καὶ προσέχατε· τώρα θὰ μιλήσω μὲ γλῶσσα πνευματικὴ καὶ παρακαλῶ ἐντείνετε τὴν προσοχή σας. Εἰκόνα εἶνε ὁ γεωργός· ἐκεῖνο ποὺ εἰκονίζει ποιό εἶνε; Εἶνε **μιὰ ἄλλη γεωργία** καὶ **ἓνας ἄλλος γεωργός**. Τί ἐννοεῖ ὁ ποιητὴς ὅταν λέη «*χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλόανθρωπον*»;

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χωράφια αὐτά, ποὺ πρέπει νὰ καλλιεργοῦμε, ὑπάρχει –ναὶ ὑπάρχει– κ' **ἓνα ἄλλο χωράφι** μὲ ἀνεκτίμητη ἀξία. Τὸ χωράφι αὐτὸ τὸ ἔχουν ὅλοι, καὶ ὁ πιὸ πτωχὸς καὶ ἀκτῆμων. Ποιό εἶνε τὸ χωράφι αὐτό, ποὺ δὲν ἀγοράζεται μ' ὅλα τὰ δολλάρια τῆς Ἀμερικῆς καὶ τὶς λίρες τῆς Ἀγγλίας καὶ τὰ ρούβλια τῆς Ῥωσίας, καὶ ὅμως τὸ ἔχει καὶ ὁ πιὸ φτωχός; Θὰ τὸ πῶ, ἀλλὰ μὴ χασμουρηθῆτε· εἶνε **ἡ ψυχὴ μας**, ὁ ψυχικὸς μας κόσμος! Μὲ γλῶσσα ψυχολογίας, εἶνε οἱ ἰδέες μας, οἱ σκέψεις, τὰ αἰσθήματα, οἱ θελήσεις καὶ ἐπιθυμίες μας, εἶνε ὅ, τι ἀποτελεῖ τὸν ψυχικὸν κόσμον τοῦ ἀνθρώπου.

Μάλιστα, αὐτὸ εἶνε τὸ χωράφι μας. Κι ἂν ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ χωράφι αὐτό, τί θὰ δοῦμε; Ἄν εἶχαμε μάτια προφητῶν καὶ Μεγάλου Ἀντωνίου, θὰ βλέπαμε ὅτι **εἶνε χέρσο καὶ γεμᾶτο ἀγκάθια**· ἀγκάθια ποὺ ἀπορροφοῦν ὅλο τὸ χυμὸ τῆς ψυχῆς καὶ δὲν ἀφήνουν νὰ φυτρώσῃ οὔτε ἄνθος οὔτε καρπὸς ὠφέλιμος.

Ἐνα ἀγκάθι π.χ., ποὺ πνίγει σήμερα τὴν ἀνθρωπότητα, εἶνε τὸ **μῖσος**. Τρομερὸ ἀγκάθι! Εἶνε ἐποχή, ποὺ εἶπε ὁ Χριστὸς μας, ὅτι «*διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγῆσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν*» (Ματθ. 24,12)· οἱ καρδιές μας θὰ γίνουν ψυγεῖο, Βόρειος Πόλος. Ἐφτασε ἡ ἐποχή, ποὺ θὰ μισήσουν ἡ γυναῖκα τὸν ἄντρα τῆς κι ὁ ἄντρας τὴν γυναῖκα του, ὁ πατέρας τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ παιδιὰ τὸν πατέρα τους. Νά, στὴ Θεσσαλονίκη γίνεται ἡ δίκη ἐνός ποὺ μὲ καραμπίνα σκότωσε τὴ μάνα καὶ τὸν πατέρα του! Φοβερὸ πρᾶγμα. Φυλαχθῆτε γυναῖκες ἀπὸ τοὺς ἄντρες καὶ ἄντρες ἀπὸ τὶς γυναῖκες, γονεῖς ἀπὸ

τὰ παιδιὰ καὶ παιδιὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς, καὶ φίλοι ἀπὸ φίλους. Μῖσος στὰ ἄτομα, μῖσος στὶς οἰκογένειες, μῖσος στὰ ἔθνη, μῖσος παγκόσμιον, παρ' ὅλα τὰ ὠραῖα λόγια περὶ εἰρήνης.

Τὸ ἀγκάθι αὐτό, ἐρωτῶ, ποιὸς μπορεῖ νὰ τὸ ξερριζώσῃ; Ἐνας καὶ μόνο –«*δεῦτε προσκυνήσωμεν αὐτῷ*»–, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, **ὁ θεῖος Γεωργός** ποὺ γέννησε ἡ Παναγία μας. Γι' αὐτὸ ὁ ποιητὴς λέει «*Χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλόανθρωπον*»· χαῖρε, σὺ ποὺ ἔφερες στὸν κόσμον τὸν μοναδικὸν γεωργὸν τῶν ψυχῶν μας.

Ὁ Χριστὸς ξερριζώνει τὰ μῖση. Καὶ ὄχι μόνο ξερριζώνει, δὲν εἶνε μόνο **ξερριζωτής**, εἶνε καὶ **φυτευτής**. Πῆγα σ' ἓνα κτῆμα ποὺ ἦταν χέρσο καὶ τὸ εἶδα γεμᾶτο μηλιές. Κοπίασα πολὺ, μοῦ λέει ὁ καλλιεργητής· βλέπεις τὰ χέρια μου; ξερρίζωσα ξερρίζωσα, καὶ φύτεψα τὶς μηλιές... Καὶ ὁ Χριστὸς ξερριζώνει καὶ φυτεύει· στὴ θέσι τοῦ μίσους φυτεύει τὴν ἀγάπην, στὴ θέσι τῶν κακιῶν φυτεύει δέντρα πνευματικά, ποὺ δίνουν «*καρποὺς τοῦ πνεύματος*» (Γαλ. 5,22).

Ὁ Χριστὸς δὲν εἶνε μόνο ὁ ἴδιος Γεωργός, μὲ γάμμα κεφαλαῖο, ἀλλὰ δίνει καὶ σ' ἐμᾶς δύναμι, ὥστε **κι ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς** νὰ γίνῃ ἓνας μικρὸς γεωργός. Αὐτὸ δὲν εἶνε σχῆμα λόγου ἀλλὰ πραγματικότης, καὶ τὸ ἀποδεικνύουν τὰ γεγονότα· ὁ φιλάργυρος ξερριζώνει τὴν φιλαργυρία καὶ γίνεται ἐλεήμων· ὁ θυμῶδης καὶ ὀργίλος γίνεται πρᾶος, ὁ πόρνος καὶ ὁ μοιχὸς καὶ ὁ ἀσελγὴς γίνεται ἐγκρατής. Πῶς; Μὲ τὴν χάριν τοῦ μεγάλου Γεωργοῦ Χριστοῦ.

* * *

Νὰ συναισθανθοῦμε, ἀδελφοί μου, ὅτι, παρ' ὅλα τὰ γράμματα, τὶς ἐπιστῆμες καὶ τὶς τέχνες μας, **εἴμαστε ἀκαλλιέργητοι**. Ἄχ, ποῦ εἶνε ἐκεῖνες οἱ ἅγιες ψυχές, οἱ ἀγράμματες μὰ τόσο βαθειὰ καλλιεργημένες! Λόγο κακὸ δὲν ἔλεγαν, μῖσος δὲν εἶχαν, ζοῦσαν σὰν ἄγγελοι. Ἐμεῖς ἀκαλλιέργητοι, χέρσος τόπος!

Καὶ τὸ κωμικὸν εἶνε, ὅτι σήμερα ἐγίνε τῆς μόδας ἡ λέξις **κουλτούρα**, λέξις λατινικὴ (cultura) ποὺ θὰ πῆ «καλλιέργεια», ἐξ οὗ καὶ «κουλτουριάρηδες». Ἐννοοῦν· Ἐμεῖς θὰ καλλιεργήσουμε, θὰ μορφώσουμε τὸ λαόν. Ἀλλὰ πῶς θὰ τὸν μορφώσετε; χωρὶς Χριστόν, μὲ ἀθείαν; Αὐτὸ δὲν θὰ εἶνε πλέον καλλιέργεια, ἀλλὰ ἀποκτῆνωσις.

Ἄν ἡ ἀνθρωπότης θέλῃ νὰ δῆ καλύτερες ἡμέρες, νὰ καλλιεργηθῆ σὲ βάθος, νὰ εὐδοκίμησῃ τὸ δέντρο τῆς ἀγάπης καὶ κάτω ἀπ' τὴν σκιά του νὰ καθίσουμε ὅλοι σὰν ἀδελφοί, δὲν ὑπάρχει ἄλλος ποὺ μπορεῖ νὰ τὸ κἀνῃ ἀπὸ τὸν **Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζωραῖον**· ὄν, παῖδες, ὑμνεῖτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**